EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.12.2025
COM(2025) 773 final

2025/0407 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Austriale volitused muuta olemasolevat Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Teema

Austria ja Šveitsi piirialad on tihedalt lõimunud. Paljud austerlased käivad tööl Šveitsis ja vastupidi ning maanteedel toimub elav piiriülene reisijatevedu. Pakutakse mitmeid bussiteenuseid, mis ületavad piiri ja seega ühendavad kahe riigi piirialasid.

Reisijate ja kaupade kahepoolset maanteevedu Šveitsi ja ELi vahel reguleerib Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kaupade ja reisijate raudtee- ja maanteeveo kokkulepe[1] (edaspidi „maismaatranspordi kokkulepe“).

Maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et teise kokkuleppeosalise territooriumil tegutsevate veoettevõtjate teostatavad veod sama kokkuleppeosalise territooriumil asuva kahe punkti vahel ei ole kõnealuse kokkuleppe kohaselt lubatud. See tähendab, et piiriüleseid reisijateveoteenuseid osutavad vedajad võivad reisijaid vedada üksnes üle piiri või selle kokkuleppeosalise territooriumil, kus nad on asutatud. Šveitsis asutatud bussiettevõtjad ei tohi vedada reisijaid Austria poolel asuva kahe punkti vahel ning ELis asutatud ettevõtjad ei tohi vedada reisijaid Šveitsi poolel asuva kahe punkti vahel.

Maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõige 2 võimaldab jätkuvalt kasutada olemasolevaid õigusi, mis tulenevad üksikute liikmesriikide ja Šveitsi vahel sõlmitud kahepoolsetest lepingutest, mis kehtisid maismaatranspordi kokkuleppe sõlmimise ajal, tingimusel et ELi vedajate vahel ei esine diskrimineerimist ega moonutata konkurentsi. Seega võib reisijate kabotaažvedu bussiga olla Šveitsi puhul võimalik, juhul kui 21. juunil 1999 kehtinud lepingus liikmesriigi ja Šveitsi vahel oli see ette nähtud. Tegelikkuses ei ole üheski liikmesriikide ja Šveitsi vahel sel ajal kehtinud asjakohasest kahepoolses lepingus ette nähtud kabotaažiõigust reisijate veoks bussiga[2].

Austria teatas 17. märtsi 2025. aasta kirjas komisjonile, et ta sooviks saada Euroopa Liidult volituse muuta ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohaselt Šveitsiga 22. oktoobril 1958. aastal sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut,[3] et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel. Maismaatranspordi kokkuleppega loodud ELi-Šveitsi maismaatranspordi komitee 2025. aasta juuni kohtumisel teatas Šveits komisjonile, et ka tema on huvitatud kõnealuse kokkuleppe sellekohasest muutmisest.

Kabotaaž bussidega toimuval reisijateveol võib parandada vedude tõhusust, kuna see võimaldab suurendada sõiduki koormustegurit. Seetõttu suhtub EL üldiselt positiivselt kabotaažituru avamisse, nagu ta on seda teinud ELis kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1073/2009

---

1 EÜT L 114, 30.4.2002, lk 91–131, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.

2 Kuigi maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõike 2 viimases lauses on märgitud, et vastavad õigused on loetletud kokkuleppe 8. lisas, on 8. lisas loetletud üksnes reisijate kolmnurkliikumise õigused (vastavalt maismaatranspordi kokkuleppe artikli 19 lõikele 2), kuid mitte ühtki kabotaažiõigust.

3 BGBl. (Austria) nr 123/1959, 1959_123_0.pdf

(rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta)[4] (edaspidi „määrus (EÜ) nr 1073/2009“). Kabotaažvedude lubamine bussiga toimuva rahvusvahelise reisijateveo raames Austria ja Šveitsi piirialadel võimaldaks asjaomastel ettevõtjatel muutuda konkurentsivõimelisemaks ja tõhusamaks.

Väärib märkimist, et varem on samasugune luba antud Saksamaale[5] ja Itaaliale[6].

ELi pädevus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et: „Liidu ainupädevusse kuulub ka rahvusvahelise lepingu sõlmimine, kui selle sõlmimise näeb ette liidu seadusandlik akt või kui lepingut on vaja selleks, et võimaldada liidul teostada oma sisemist pädevust, või kui selle sõlmimine võib mõjutada ühiseeskirju või muuta nende kohaldamisala.“

Määruse (EÜ) nr 1073/2009 kohaselt võivad liidus kabotaažvedusid teatavatel tingimustel teostada üksnes ühenduse litsentsi omavad vedajad. Rahvusvahelised kohustused, mis lubavad teistel vedajatel, eelkõige kolmandate riikide vedajatel, selliseid vedusid teostada, mõjutavad eespool nimetatud määrust ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 tähenduses[7].

Lisaks mõjutavad sellised rahvusvahelised kohustused ka maismaatranspordi kokkulepet, eriti selle artiklit 20. Need ei ole lubatud nimetatud artikli lõikega 1, välja arvatud lõikes 2 sätestatud juhtudel.

Seega kuuluvad Austria kavandatavad kohustused liidu ainupädevusse. ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohaselt võib liit siiski volitada liikmesriike tegutsema valdkondades, kus tal on ainupädevus.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on anda Austriale volitus muuta olemasolevat Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi kokkulepet, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel.

Menetlus

Liidus toimuvad kabotaažveod, mida teostavad kolmandate riikide vedajad, kes ei oma määruse (EÜ) nr 1073/2009 kohast ühenduse litsentsi, mõjutavad bussiteenuste siseturu toimimist, mille liidu seadusandja on kehtestanud määrusega (EÜ) nr 1073/2009. Seetõttu on vaja, et liidu seadusandja annaks ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohase volituse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandlikule menetlusele.

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006, ELT L 300, 14.11.2009, lk 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta otsus (EL) 2020/853, millega antakse Saksamaale volitus muuta Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel (ELT L 198, 22.6.2020, lk 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/853/oj).

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta otsus (EL) 2020/854, millega antakse Itaaliale volitus pidada Šveitsiga läbirääkimisi ja sõlmida leping, millega lubatakse kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel (ELT L 198, 22.6.2020, lk 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/854/oj).

7 Sarnase olukorra kohta vt Euroopa Liidu Kohtu 16. mai 2017. aasta arvamus nr 2/15, EU:C:2017:376, punktid 189 ja 190.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Praegu ei luba maismaatranspordi kokkulepe reisijate kabotaažvedusid bussiga. Maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõikega 2 lubatakse siiski konkreetselt jätkata olemasolevate kabotaažiõiguste kasutamist, tingimusel et ELi vedajate vahel ei esine diskrimineerimist ega moonutata konkurentsi. Austria ja Šveitsi vaheline leping, millega lubataks kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel, ei muudaks maismaatranspordi kokkuleppest tulenevaid Šveitsi õigusi. Olemasoleva kahepoolse lepingu muutmine, mis piirdub kabotaažiga vastavatel piirialadel ning mittediskrimineerimise ja moonutamata konkurentsi puhul maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõikes 2 sätestatud tingimustega identsetel tingimustel, on kooskõlas kõnealuses sättes ette nähtud erandi põhimõttega.

Reisijate kabotaažveod bussiga on ELis lubatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 sätetega. Kõnealuse määruse artiklis 15 on ELi-sisesed kabotaažveod lubatud järgmistel juhtudel 1) juhuveod, 2) regulaarsed eriveod, kui korraldaja ja vedaja vahel on sõlmitud leping, ning 3) liiniveod, kui vedaja teeb neid rahvusvahelise liiniveo käigus, välja arvatud veoteenused, mis vastavad linnakeskuse või linnastu, samuti kõnealuse keskuse või linnastu ja seda ümbritsevate piirkondade vahelise transpordi vajadustele. Austria poolt taotletud kahepoolse maanteetranspordi lepingu muutmine mõjutaks kõnealuse määruse toimimist, kuid mõju oleks piisavalt piiratud, kui luba antakse eespool kirjeldatud tingimustel.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Austria ja Šveitsi vahel sõlmitud olemasoleva kahepoolse maanteetranspordi lepingu muudatus, millega lubataks kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel, ei oleks vastuolus ühegi muu liidu tegevuspõhimõttega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 2 lõige 1 ja artikkel 91.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas.

- **Proportsionaalsus**

Käesoleva ettepaneku ainus eesmärk on anda Austriale vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikele 1 volitused muuta olemasolevat Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel. Sellest tulenevalt ei lähe kavandatav Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- **Vahendi valik**

Liidus toimuvad kabotaažveod, mida teostavad kolmandate riikide vedajad, kes ei oma määruse (EÜ) nr 1073/2009 kohast ühenduse litsentsi, mõjutavad bussiteenuste siseturu toimimist, mille liidu seadusandja on kehtestanud määrusega (EÜ) nr 1073/2009. Seetõttu on vaja, et liidu seadusandja annaks ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohase volituse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandlikule menetlusele. Kavandatav õigusakt, mis on oma olemuselt üksikvolitus, tuleb vastu võtta Austria vastava taotluse põhjal. Seega peaks see olema Austriale adresseeritud otsuse vormis. Sellest tulenevalt on kavandatav

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus sobiv vahend, et volitada Austriat ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 alusel selles küsimuses tegutsema.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Austria taotlusel ja puudutab ainult seda liikmesriiki.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei avalda mõju ELi eelarvele.

2025/0407 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Austriale volitused muuta olemasolevat Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 2 lõiget 1 ja artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[1],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[2],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kaupade ja reisijate raudtee- ja maanteeveo kokkuleppe[3] (edaspidi „maismaatranspordi kokkulepe“) artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et teise kokkuleppeosalise territooriumil tegutsevate veoettevõtjate teostatavad veod sama kokkuleppeosalise territooriumil asuva kahe punkti vahel (kabotaažveod) ei ole lubatud.

(2) Maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõike 2 kohaselt võib kehtivaid kabotaažiõigusi, mis tulenevad liikmesriikide ja Šveitsi vahel sõlmitud kahepoolsetest lepingutest ja mis kehtisid maismaatranspordi kokkuleppe sõlmimise ajal ehk 21. juunil 1999, kasutada ka edaspidi, tingimusel et liidus asutatud vedajate vahel ei ole diskrimineerimist ega moonutata konkurentsi. Austria ja Šveitsi vahel 22. oktoobril 1958 sõlmitud kahepoolne maanteetranspordi leping[4] ei luba kabotaažvedusid kahe riigi vahel bussiveoteenuse osutamisel. Seega ei ole selliste vedude teostamise õigus maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 lõikega 2 hõlmatud õiguste hulgas.

(3) Rahvusvahelised kohustused, mis võimaldavad Šveitsis asutatud vedajatel teha liidu piires kabotaažvedusid, võivad mõjutada maismaatranspordi kokkuleppe artikli 20 kohaldamist määral, mil kõnealune säte ei luba selliseid vedusid.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1073/2009[5] kohaselt võivad liidus kabotaažvedusid teatavatel tingimustel teostada üksnes ühenduse litsentsi omavad

---

1 ELT C […], […], lk […].
2 ELT C […], […], lk […].
3 EÜT L 114, 30.4.2002, lk 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.
4 BGBl. (Austria) nr 123/1959.
5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse

vedajad. Rahvusvahelised kohustused, mis lubavad sellist litsentsi mitteomavatel kolmandate riikide vedajatel kõnealuseid vedusid teostada, võivad mõjutada kõnealust määrust.

(5) Seega kuuluvad sellised kohustused liidu ainupädevusse välisasjades. Liikmesriigid võivad pidada läbirääkimisi või võtta selliseid kohustusi ainult juhul, kui liit on neid selleks volitanud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikega 1.

(6) Liidus toimuvad kabotaažveod, mida teostavad kolmandate riikide vedajad, kellel ei ole määruse (EÜ) nr 1073/2009 kohast ühenduse litsentsi, mõjutavad nimetatud määrusega loodud bussiteenuste siseturu toimimist. Seetõttu on vaja, et liidu seadusandja annaks ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohase volituse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandlikule menetlusele.

(7) Austria taotles 17. märtsi 2025. aasta kirjaga liidult volitusi muuta Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel.

(8) Kabotaažveod võimaldavad suurendada sõidukite koormustegurit, mis omakorda suurendab teenuste majanduslikku tasuvust. Seepärast on asjakohane lubada selliseid vedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel Šveitsi ja Austria piirialadel. See võib veelgi tihendada kõnealuste piirialade lõimitust.

(9) Tagamaks, et asjaomased kabotaažveod ei muudaks ülemääraselt bussiteenuste siseturu toimimist, nagu see on sätestatud määruses (EÜ) nr 1073/2009, tuleks nende lubade andmisel kohaldada tingimust, et ELi vedajate vahel ei esine diskrimineerimist ega moonutata konkurentsi.

(10) Samal põhjusel tuleks lubada kabotaažvedusid Austria piirialadel üksnes Austria ja Šveitsi vahel bussiveoteenuste osutamisel. Selleks on vaja määratleda Austria piirialad käesoleva otsuse tähenduses viisil, millega võetakse nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 1073/2009 toimimist, võimaldades samal ajal suurendada asjaomaste vedude tasuvust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Austriale antakse volitus muuta Šveitsi ja Austria vahel 22. oktoobril 1958 sõlmitud olemasolevat kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid nimetatud kahe riigi vahel bussiveoteenuste osutamisel Austria ja Šveitsi vastavatel piirialadel, tingimusel et liidus asutatud vedajate vahel ei ole diskrimineerimist ega moonutata konkurentsi.

Esimese lõigu tähenduses käsitatakse Austria piirialadena Vorarlbergi piirkonna Bludenzi, Bregenzi, Dornbirni ja Feldkirchi haldusüksusi ning Tirooli piirkonna Landecki haldusüksust.

Artikkel 2

Austria teavitab komisjoni Šveitsi ja Austria vahel 22. oktoobril 1958 sõlmitud kahepoolses maanteetranspordi lepingus käesoleva otsuse artikli 1 kohaselt tehtud muudatusest ja edastab komisjonile muudetud lepingu teksti. Komisjon teavitab sellest nõukogu ja parlamenti.

---

määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Austria Vabariigile.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*